

Bc. et Bc. Anna Masařová: Evaluace realizace programu Zipyho kamarádi u dětí mladšího školního věku

**Diplomová práce.
Posudek vedoucí práce.**

Diplomová práce Anny Masařové se zabývá preventivním programem Zipyho kamarádi, který je zaměřen na podporu sociálních dovedností dětí ve věku 5–7 let. Na začátek svého posudku bych ráda upozornila na několik okolností, kterými studentka prokázala svůj zájem o danou problematiku a nadstandardní míru angažovanosti. Anička pro svou praxi objevila celosvětově uznávaný program nácviku copingových dovedností pro malé děti (určený primárně pro realizaci učiteli), vycvičila se v něm, testovala (realizovala) ho v praxi, byla v kontaktu s praktikujícími učitelkami a pak si povšimla, že v českém prostředí je metodika čteně využívána i mimo předepsaný rámec (to nazývá alternativním využitím). Rozhodla se proto navázat na četné evaluační studie klasického použití (včetně jedné české) a přinést významný přínos do pojetí této metodiky: jak ji využívají školní a poradenští psychologové, jak ji využívat pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, jak lze metodiku využít pro obohacení celého systému (ředitelka mateřské školy). Tato data přináší na základě kvalitativní analýzy rozhovorů s několika praktiky.

První část práce představuje teoretický rámec pro následující text. Tato část je věcná a nutná k dokreslení představy o tématu, nabízí čtenáři přesně to, co pro porozumění potřebuje. Poskytuje informace o primární prevenci, její efektivitě, popisuje metodiku ZK a představuje základní data z několika evaluačních studií, které jí byly věnovány. **Teoretická část je na velmi dobré úrovni.**

Empirická část představuje kvalitativní výzkum na bázi zakotvené teorie. Metodologie je zvolena vhodně a také práce s daty je kvalitní. Sběr dat probíhal pomocí polostrukturovaných rozhovorů.

Jsou stanoveny tyto výzkumné otázky:

Jak vypadá alternativní využití preventivního programu Zipyho kamarádi?

- Kdo metodiku alternativním způsobem využívá?
- Jakou podobu má alternativní proces práce s metodikou?
- Jak na alternativní využití metodiky reagují děti?

Jaké jsou limity, a naopak benefity práce s metodikou?

Všechny výzkumné otázky byly zodpovězeny. Jako efektivní se podle respondentek jeví určitá flexibilita při práci s metodikou a její přizpůsobení potřebám konkrétních dětí. Metodika Zipyho kamarádi je podle výpovědí dotazovaných velmi univerzální nástroj, který může být využit různými způsoby. Esence programu v podobě tzv. „Zlatého pravidla“ a příběhu Zipyho kamarádů však zůstává ve většině případů zachována.

Empirická část vrcholí diskusí, kde autorka komparuje své výsledky s výzkumy jiných autorů, českých i zahraničních. I přesto, že se žádná z již proběhlých evaluací doposud nezabývala přímo alternativním využitím, lze při porovnání výsledků s českou, irskou a nizozemskou evaluací nacházet určité shodné závěry.

Text je celkově přiměřený typu práce. Práce je plně autorským dílem a hodnotným příspěvkem k tématu. Anna Masařová pracovala samostatně a splnila všechny stanovené cíle, s průběhem spolupráce i s jejím výsledkem jsem jako školitelka spokojena. Práce může být užitečným zdrojem pro praktiky a velmi doporučuji, aby základní závěry a doporučení pro práci s metodikou alternativním způsobem byly časopisecky publikovány.

Práce splňuje všechny nároky kladené na diplomovou práci a doporučuji ji k obhajobě.

Otázky pro obhajobu:

- Jaké doporučení byste vydala pro psychologa, který by se rozhodl pracovat s metodikou alternativně? Jaká jsou rizika a benefity?
- Jak se Vaše respondentky stavěly k využívání části metodiky „domácí úlohy“ a zapojení rodičů do procesu, a jak se k této části programu vyjadřují evaluační studie.

V Praze 7.1.2022

PhDr. Mgr. Veronika Pavlas Martanová, Ph.D.